

[Axel Christensen.]

Side bestridt, at Boligreserven her i København er saa lille, at man maa foretage denne Lovændring for derigennem at gøre det muligt for adskillige Lejere at undgaa den højest ubehagelige Situation, som det er at blive stillet over for en væsentlig Lejeforhøjelse og dermed i mange Tilfælde i Realiteten en Opsigelse. Vi finder ikke, der kan være nogen Rimelighed i, at der lægges op til den Situation, at Boligknapheden giver Ejerne Adgang til næsten uden Konkurrence at diktere Lejerne en hvilken som helst Betingelse og at skrue Huslejen uforholdsmæssigt højt op. Vi er klar over, at alle Indgreb i den frie Dispositionsret paa Boligomraadet som paa andre Omraader har to Sider, men selv om vi erkender, at saadanne Indgreb kan skabe Vanskeligheder for Husejerne, maa vi have Lov til at pege paa, at disse Vanskeligheder er smaa i Forhold til de Vanskeligheder, som mange Lejere kan blive udsat for, saafremt man undlader at forlænge denne Opsigelsesfrist.

Det er blevet nævnt her i Tinget ligesom i det andet høje Ting under denne Sags Behandling, at naar Boligreserven ikke er større, skyldes det en Række Forhold, som Regeringen kunde have imødegaaet eller undgaaet. Det er let nok at fremsætte en saadan Paastand, men jeg vil deroverfor sige, at der vel aldrig af nogen Regering er udvist saa stort Initiativ med Hensyn til at støtte Boligbyggeriet som af den nuværende Regering. Af Statistikken og de virkelige Forhold kan man udlede, at den forhaandenværende Boligreserve er for lille, og i Betragtning af, at netop Aaret 1937—38 kommer til at udvise et mindre Boligbyggeri, særlig i København, end vi kunde ønske, er det foreliggende Lovforslag særlig paakrævet.

Der er ikke den mindste Tvivl om, at de svingende Priser paa visse Byggematerialer er den væsentligste Aarsag til, at Byggeriet en Overgang er stagneret her i Hovedstaden og ikke har holdt Trit med Befolkningstilvæksten samt Efterspørgselen efter Boliger. Vanskelighederne ved at oparbejde en Boligreserve skyldes jo navnlig Priserne paa Byggematerialer i Forbindelse med den økonomiske Situation, som vi har været inde i de senere Aar.

Vi ser ingen Grund til, at en Boligknaphed, som vi haaber er forbigaaende, skulde kunne udnyttes til en gennemgaaende Forhøjelse af Lejen. Lige saa vel som vi anerkender Berettigelsen af en Husleje-forhøjelse, der hænger sammen med en

dyrere Drift af Ejendommen, lige saa lidt sympatiserer vi med den Tendens, der er til at forhøje Lejen paa et Tidspunkt, hvor Boligreserven er for lille.

Det er ud fra disse Betragtninger, at jeg paa mit Partis Vegne kan give fuld Tilslutning til det foreliggende Lovforslag og anbefale, at det gennemføres hurtigt her i Tinget.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den Tilslutning, som Lovforslaget har faaet fra Ordførerne for Socialdemokratiet og Det radikale Venstre. Jeg beklager meget, at Ordførerne for de to andre Partier her i Tinget ikke har kunnet give deres Tilslutning til den lille Beskyttelse, der her gives netop de Lejere, over for hvem det er muligt i dette Øjeblik i betydelig Grad at udnytte Boligknapheden her i Byen.

Det ærede 5te Medlem for 4de Kreds (Stensballe) rettede det Spørgsmaal til mig, om jeg ikke syntes, man med Rette kunde sige, at jeg paa det Tidspunkt, da Loven om Leje blev gennemført, i 1936—37, kunde have forudset, at Boligbyggeriet i den kommende Tid ikke vilde blive saa omfattende, som det havde været. Jeg synes, at man, hvis man vil være retfærdig, maa erkende, at det kunde ikke alene jeg ikke, men i Virkeligheden heller ingen andre forudse. Paa det Tidspunkt, da Loven om Leje blev gennemført, var der under Udførelse alene i Københavns Kommune, bortset fra Frederiksberg og Gentofte, 6 000 Lejligheder, og det er givet, at med et fortsat Boligbyggeri i det Tempo, vilde der i den følgende Tid blive en betydelig Boligreserve. Ærede Medlemmer ved tillige, at netop paa det Tidspunkt, da Loven blev gennemført, foregik den mægtige Prisstigning paa Byggematerialer og andre Raastoffer, en Prisstigning, som saa igen senere er efterfulgt af et Fald. Der er vel heller ingen, der vil benægte, at det er denne kolossale Svigning i Konjunkturerne, der er den egentlige Aarsag til Byggeriets Stagnation, idet de, der skal disponere paa det Omraade, er utrygge over for Fremtiden med Hensyn til, hvor Prislaget vil komme til at ligge. Jeg tror, man forlanger for stor Forudseenhed af mig, hvis man forlanger, at jeg omkring Nytaar 1937 skulde have kunnet se, at disse store Bevægelser udefra vilde komme og faa de Virkninger, de har faaet, for Byggeriet i Danmark.

Det ærede Medlem udtalte dernæst, at han ikke tror paa, at der bliver større